

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2135/2019
13.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Анита Нуховић, адвокат из ..., против тужене Општине ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4357/17 од 12.10.2018. године, у седници одржаној 13.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4357/17 од 12.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у ... П1 406/15 од 19.09.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати новчану накнаду у висини од 50.000,00 динара месечно почев од месеца августа 2013. године до дана када тужиоца пријави на обавезно социјално осигурање код надлежних фондова и органа по основу његовог постављења за члана Кабинета председника Општине ... ради обављања послова координатора Јединице за развој Општине ... са законском затезном каматом на сваки доспели месечни износ и да му накнади трошкове поступка. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован прејудицијелни захтев тужиоца према туженој којим је тражио да се утврди да између њега као тужиоца и тужене постоји радноправни однос као постављеног лица на неодређено време почев од 05.12.2011. године па и сада на основу акта – одлуке председника Општине ... број ...-.../...-... од 05.12.2011. године, а по пријему и постављењу тужиоца на неодређено време за координатора јединице за развој Општине .... који се послови обављају као функција на сталном раду у саставу Кабинета председника Општине ... из које постоји обавеза да Општина ... тужиоцу омогући рад враћањем на место на које је постављен или на друго радно место према његовој стручној спреми независно од радног односа који је тужилац имао у својству запосленог лица у Општинској управи Општине ... пре 05.12.2011. године, на основу решења тужене Општине ... број ...-.../.... од 02.06.2009. године, решења број ...-... од 09.12.2009. године и решења број ...-... од 29.12.2010. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован прејудицијелни захтев тужиоца према туженој којим је тражио да се утврди да између њега као тужиоца и тужене постоји радноправни однос

у својству запосленог лица у Општинској управи Општине ... на основу решења Општинске управе Општине ... број ...-.../... од 02.06.2009. године, решења број ...-... од 09.12.2009. године и решења број ...-... од 09.12.2010. године. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован прејудицијелни захтев тужиоца према туженој којим је тражио да се утврди да између парничних странака постоји радноправни однос по основу постављења тужиоца на дужност помоћника председника Општине ..., решење туженика број ...-... од 15.12.2008. године и његовог ступања на рад код туженог 15.12.2008. године и 31.12.2008. године. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован прејудицијелни захтев тужиоца према туженој којим је тражио да се утврди да не постоји правни однос по основу престанка радног односа тужиоца код тужене заснованог у својству запосленог лица по решењима Општинске управе Општина ... ...-.../... од 02.06.2009. године, број ...-... од 09.12.2009. године и број ...-... од 29.10.2010. године. Ставом шестим изреке, утврђено је да тужба тужиоца према туженој Републици Србији повучена. Ставом седмим изреке, одлучено је да трошкови парничног поступка падају на терет тужиоца на основу члана 153. у вези са чланом 151. ЗПП.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4357/17 од 12.10.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, другом, трећем и петом изреке. Иста пресуда укинута је у ставу седмом изреке и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновни поступак. Наведена пресуда укинута је и у ставу четвртном изреке без права на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем тужене број ...-... од 09.12.2009. године признато право на рад са пуним радним временом почев од 01.12.2009. године. Решењем Општинске управе Општине ... број ...-... од 29.12.2010. године тужилац је распоређен на радно место послови локалног економског развоја на неодређено време почев од 29.12.2010. године. Решењем председника Општине ... број ...-.../...-... од 05.12.2011. године, решење Општинске управе Општине ... ...-... од 29.12.2010. године се усаглашава са Правилником о изменама и допунама Правилника о систематизацији радних места Општинске управе Општине ... од 20.02.2007. године у погледу радноправног статуса тужиоца, тако што се тужилац поставља за члана Кабинета председника Општине ... на послове координатора јединице за развој Општине ... на неодређено време и да ће уз послове из става 1. овог решења обављати послове везане за одржавање коришћења рачунарске опреме, инсталирање и одржавање свих врста програма на рачунарима за потребе општинских органа. Након тога, председник Општине ... донео је решење број .../...-...-... од 06.12.2011. године којим је тужена Општина ... обавезана да тужиоца пријави на обавезно социјално осигурање од дана постављења, с тим да уколико то не учини, да му плаћа месечну

новчану накнаду у висини месечне зараде коју би тужилац остварио да ради на пословима на којима је постављен од дана постављења до дана док не буде пријављен код надлежних фондова ПИО и док му се не омогући рад по основу постављења. Висина те новчане накнаде процењена је службеном белешком председника Општине од 06.12.2011. године на износ од 50.000,00 динара. Наведена обавеза тужене Општине ... да исплаћује накнаду тужиоцу уговорена је и поравнањем закљученим између тужиоца и тадашњег председник ББ тужене 06.12.2011. године. По доношењу наведеног решења о постављењу тужилац је наставио да ради код тужене Општине ... по основу одржавања рачунара и рачунарске опреме и инсталирања програма на општинским рачунарима а које је радио и пре доношења решења о постављењу од 05.12.2011. године. После тога Општинска управа Општине ... донела је решење број ...-... од 27.02.2013. године којим је установила да тужилац има статус запосленог лица на одређено време и истом продужила радни однос до 23.09.2013. године које је поништено правноснажном пресудом Основног суда у ... П1 336/15 од 18.03.2016. године. Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2848/16 од 28.03.2017. године преиначена је наведена пресуда Основног суда у ... у делу којим је тужилац тражио да се утврди да између њега и тужене Општине ... постоји правни однос из основа рада тужиоца код тужене на основу решења о распоређивању тужиоца на неодређено време број ...-... од 29.12.2010. године и то почев од 29.12.2010. до 05.12.2011. године, па убудуће и да се утврди да између њих постоји радноправни однос тужиоца као постављеног лица код тужене Општине ... на неодређено време, а на основу решења донетог од стране председника Општине ... број ...-.../...-... од 05.12.2011. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбене захтеве тужиоца као неосноване, закључујући да између тужиоца и тужене није постојао радноправни однос у спорном периоду. Првостепени суд је закључио да радни однос на одређено време није могао да буде заснован без јавног огласа у смислу члана 9. тада важећег Закона о радним односима у државним органима, нити је могао да прерасте у радни однос на неодређено време на основу члана 10а цитираног закона. Следом тога тужена Општина ... зато није била у обавези да тужиоца пријави на обавезно социјално осигурање код надлежних фондова ПИО због чега по том основу тужиоцу не припада новчана накнада коју потражује на основу решења председника Општине и закљученог поравнања од 06.12.2011. године.

При томе, по оцени другостепеног суда одредба поравнања на коју се тужилац позива (обавеза туженог да му исплаћује накнаду од 50.000,00 динара месечно) не производи дејство. Према овој одредби тужена се обавезује да уколико не изврши своју обавезу и не пријави тужиоца на социјално осигурање истом плаћа новчану накнаду за сваки календарски месец у висини месечне зараде коју би остварио радом код тужене Општине ... по решењу о његовом постављењу од 05.12.2011. године. Овако уговорена накнада на терет Општине ... није резултат оствареног рада тужиоца и као таква супротна је њеним интересима што је противно добрим обичајима и начелу савесности и поштења.

Врховни касациони суд прихвата становиште нижестепених судова да у конкретном случају тужилац није могао засновати радни однос код тужене имајући у виду члан 54. важећег Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС" бр. 79/05, 81/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09), који се у конкретном случају примењује.

Поред тога сматра да је тужба у овом предмету поднета по протеку законом прописаног рока.

Према члану 195. Закона о раду, који се сходно примењује на основу члана 4. Закона о државним службеницима, против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно председник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом (став 1). Рок за покретање спора је 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права (став 2).

У овом случају, тужилац захтева утврђење постојања радног односа по основу (више) решења председника тужене о постављењу и распоређивању (из 2009, 2010. и 2011. године). Имајући у виду да је тужилац обављао рад код тужене до 23.09.2013. године, по решењу тужене број ...-... од 27.02.2013. године, а да је тужбу поднео 05.06.2017. године тужбу је требало одбацити. Али, због забране *reformatio in peius* (ревизију је изјавио тужилац), а да ревизијски суд води рачуна само о битној повреди из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, нижестепене пресуде нису могле бити преиначене.

У односу на део тужбеног захтева којим је тужилац тражио новчану накнаду, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили овакав захтев. С обзиром да тужилац није био у радном односу код туженог, то му и не припада тражена новчана накнада јер по правилном закључку другостепеног суда таква накнада се добија за обављени рад, чега у конкретном случају није било.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић